

MOBBING I BARNEHAGEN | TEMA

INTRODUKSJON

Alle barn har rett til et trygt og godt miljø i barnehagen. Mellom åtte og tolv prosent av barnehagebarna opplever mobbing, for eksempel ved å bli utestengt fra lek over tid (regjeringen.no).

Forskningsrapporten «Hele barnet, hele løpet; Mobbing i barnehagen» viser at både barn, ansatte og foreldre mener at det foregår mobbing i barnehagen. Denne anerkjennelsen er viktig for å forebygge, avdekke og stoppe mobbing og fremme trivsel og utvikling.

RESSURSER I ARBEIDET

Vi har i denne temadelen samlet ulike ressurser i bruk når dere skal arbeide med å systematisk forebygge mobbing. Barnehager er på ulikt sted med hensyn til hvordan de tidligere har arbeidet med denne problematikken. Vi har derfor listet opp noen sjekkpunkter slik at dere selv kan finne ut hvor dere er i dette arbeidet. Hvis svaret er NEI på ett av disse punktene, så er det en påminnelse til at dere bør sette temaet på dagsorden også i din barnehage!

SJEKKLISTE VOKSNES FORHOLD TIL BARNA

Denne sjekklisten beskriver det du bør kunne forvente kjennetegner forholdet mellom barna og de voksne i barnehagen. Del ut denne sjekklisten til de ansatte i barnehagen og be de om å krysse av i feltet de mener kjennetegner samspillet mellom barn og voksne i barnehagen.

Hvis det er ansatte som krysser av i NEI feltet på enkelte områder er det på sin plass å arbeide mer systematisk med disse områdene.

	NEI	JA
Er voksne anerkjennende og støttende overfor barnas egne initiativ, eller mer preget av å gi beskjeder, formidle egne tanker og å kontrollere at barna følger reglene som er satt?		
Blir alle barna lagt merke til, eller er det noen som alltid blir sett og hørt mens andre gjerne blir oversett?		

	NEI	JA
Er det slik at noen barn stadig får positiv oppmerksomhet, mens andre ofte er gjenstand for negativ oppmerksomhet? Med andre ord: Ser dere lett bare det positive ved enkelte barn og hovedsakelig det negative ved andre?		
Er det blitt et mønster i at det er lettere å tro på bestemte barns forklaringer på konflikter og hendelsesforløp enn på andres?		
Er det slik at alle de voksne tar initiativ til å snakke med og finne på ting med alle barna, eller er det de samme barna dere helst prater med, og de samme dere helst ikke spontant tar kontakt med?		
Har dere større tålmodighet med og evne til å følge opp enkelte barn, mens andre raskere blir avbrutt?		
Har de voksne bevissthet om forskjellen på humor og ironi?		

SJEKKLISTE OM MILJØET I BARNEHAGEN

	NEI	JA
Er miljøet preget av gjensidig omsorg, anerkjennelse og varme, eller preges det av mye erting og kritiske kommentarer til og om hverandre?		
Er miljøet i hovedsak inkluderende, eller preges det ofte av ekskludering av enkeltbarn?		
Er samspillet barna imellom preget av klare sosiale hierarkier eller av likeverdighet og veksling av hvem som bestemmer og hvem som til enhver tid får være med?		
Er det en trygg og avslappet tone preget av humor, spontanitet, oppmuntring og glede over hverandres mestring, eller er miljøet snarere preget av prestasjonskrav og konkurrerende holdninger til hverandre?		

FORSLAG TIL ARBEIDSMÅTER:

Som nevnt er barnehager på forskjellig sted i arbeidet for et inkluderende miljø i barnehagen. Noen har laget gode handlingsplaner og sjekklister for å sikre at de gjør alt for å unngå utestenging og mobbing i barnehagen, mens andre kan gjøre mer for å sikre at alle barna i barnehagen trives og har det godt. Nedenfor presenterer vi en del av våre ressurser innenfor temaet, og da er det bare for deg å velge hvor du vil starte for å sikre enda bedre kvalitet i din barnehage.

VERKTØY:

Mobbing i barnehagen» - kurs for hele personalgruppen

Kurset går over en periode på 4-6 uker, og består av fire deler: Personalmøter, avdelingsmøter, individuelt arbeid og mellomarbeid. Kurset organiseres som et prosjekt og består av felles samlinger for hele barnehagen og samlinger på avdelingene/basene.

PODKAST:

Utestenging - mobbing, eller en del av leken?

Hva er mobbing? Her settes det ord på hva mobbing kan være, og hva det ikke er. Hva innebærer det «nye» regelverket for barnehagemiljøet i Barnehageloven hvor det presiseres at det skal være nulltoleranse mot mobbing, og at ansatte har en plikt til å gripe inn hvis barna utsettes for krenking?

Hør på podkasten enten hver for dere, eller på et avdelingsmøte. Diskuter begrepene mobbing og krenking. Det er viktig at dere har en felles forståelse for begrepene når dere skal forebygge og gripe inn.

DIGITAL KURSBASE

Ny mobbelov i barnehagen av Ingrid Lund

Refleksjonsspørsmål: Ta for deg de ulike delene av aktivitetsplikten og reflekter over følgende spørsmål: Hva betyr denne plikten for min rolle i barnehagen? Hva betyr denne plikten for barnehagens praksis?

AKTUELLE ARTIKLER

Mobbing - hva er det? av Magne Raundalen

Refleksjonsspørsmål: Konfliktsituasjoner oppleves daglig i barnehagen, men hva er egentlig forskjell på konflikter og mobbing?

Dialogmøter som forebyggende tiltak mot mobbing i barnehagen av Ingrid Lund

Refleksjonsspørsmål: Hvordan kan dialogen mellom foreldre og ansatte virke forebyggende mot mobbing i barnehagen?

Tolv momenter for å forebygge mobbing i barnehagen

Refleksjonsspørsmål: Er det noen av disse momentene som vi bør etablere i vår barnehage?

LITTERATUR:

Mobbing i barnehagen av Mai Brit Helgesen

Mobbing i barnehage og skole av Ingrid Lund og Anne Helgeland

Stopp ertingen -arbeid med inkluderende miljøer i barnehagen av Helle Høiby og Anja Trolle

Innenfor og utenfor - barns relasjoner voksnes ansvar av Margareta Öhman

Samtaleverktøy - mobbing, vennskap og fellesskap av Pedagogisk forum